

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Practicum	Código	652513202	
Titulación	Mestrado Universitario en Didácticas Específicas			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónPedagogía e Didáctica			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado	Arufe Giraldez, Víctor Bobadilla Pérez, María Chao Fernandez, Rocio Couto Cantero, Pilar Fraguela Vale, Raul Garcia Barros, Susana García Morís, Roberto Mato Vázquez, Mª Dorinda Mesías Lema, José María Naya Riveiro, Maria Cristina Rivadulla López, Juan Carlos	Correo electrónico	v.arufe@udc.es m.bobadilla@udc.es rocio.chao@udc.es pilar.couto@udc.es raul.fraguela@udc.es susana.gbarros@udc.es roberto.garcia.moris@udc.es m.matov@udc.es jose.mesias@udc.es cristina.naya@udc.es juan.rivadulla@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A7	Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación.
A9	Ensañar e avaliar formulacións de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover propostas de mellora en relación cos resultados obtidos.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que terá que ser en boa medida autodirixido ou autónomo.
B6	Capacidade de análise e síntese.
B7	Capacidade de adaptación a situacións novas.
B8	Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
B10	Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares.
B11	Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares.
B12	Comportarse con ética e responsabilidade social e ambiental como docente e/ou investigador.
B13	Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	
Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación.	AP7	
Ensañar e avaliar formulacións de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover propostas de mellora en relación cos resultados obtidos.	AP9	
Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.		BP2
Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permita continuar estudando dun modo que terá que ser en boa medida autodirixido ou autónomo.		BP5
Capacidade de análise e síntese.		BP6
Capacidade de adaptación a situacións novas.		BP7
Traballar de forma autónoma e con iniciativa.		BP8
Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares.		BP10
Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares.		BP11
Comportarse con ética e responsabilidade social e ambiental como docente e/ou investigador.		BP12
Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento.		BP13
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		CP4
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.		CP7

Contidos	
Temas	Subtemas
Proxectos de innovación aplicados en contextos escolares e non escolares.	Desenvolver, na medida do posible, un proxecto aplicado ao contexto no que sinalicen as prácticas.
Recursos para a investigación e a innovación en contexto: aplicación de métodos de recollida de información en situacións reais.	Estudos de caso, método etnográfico, metodoloxía de proxectos, etc.
Reflexión sobre a práctica observada como recurso para a investigación e a Innovación en Educación Infantil e/ou Primaria	Análise crítico sobre a práctica observada.
Avances recentes en investigación e innovación no contexto das Didácticas Específicas.	Revisión bibliográfica sobre as últimas investigacións e innovacións en Didácticas específicas e a súa comparación coa realidade.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Eventos científicos e/ou divulgativos	B7 B8 C4	5	10	15
Saídas de campo	A9 B2 B5 B12 B13 C7	75	0	75
Traballos tutelados	A7 B6 B10 B11	0	45	45
Estudo de casos	A7 A9 B5	4	10	14
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Eventos científicos e/ou divulgativos	Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.
Saídas de campo	Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), etc.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "cómo facer as cosas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "cómo facer as cosas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Eventos científicos e/ou divulgativos	B7 B8 C4	Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.	10
Saídas de campo	A9 B2 B5 B12 B13 C7	Refírese ao período de asistencia ao centro onde se realizarán as prácticas. Precísase a avaliación positiva do titor/a do centro para poder pasar á segunda fase da avaliación.	45
Traballos tutelados	A7 B6 B10 B11	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "cómo facer as cosas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.	45

Observacións avaliación

O

proceso de avaliación consta de dúas fases. En primeiro lugar, o/a titor/a do centro deberá emitir un informe sobre o desenvolvemento das prácticas que suporá un 45% da nota final. Se o informe é favorable, a persoa titora da universidade valorará a memoria -45%- e a participación en xornadas/reunión -10%-. Para aprobar a materia será necesario que o alumnado supere cada un dos apartados

Para a cualificación da memoria teranse en conta os seguintes aspectos:

* Cuestións formais (10%)

* Proposta de acción (60%)

* Reflexión do proceso e implicacións educativas (30%)

Fontes de información

Bibliografía básica

- Bernstein, B. (1989). Clase y pedagogías visibles e invisibles. Madrid: Akal Universitaria
  - Bolívar, A. (2000). Los centros educativos como organizaciones que aprenden. Promesas y realidades.. Madrid: La Muralla.
  - Carbonell Sebarroja, J. (2008). Una educación para mañana. Barcelona: Octaedro.
  - Carbonell Sebarroja, J. (2009). La vida escolar en un curso: cosas que no siempre se explican.. Barcelona: Graó.
  - Camps, V. (2008). Creer en la educación. La asignatura pendiente.. Barcelona: Península.
  - Castells Cuixart, P. (2011). Tenemos que educar: ideas para acabar con la crisis de autoridad y la mala educación. . Barcelona: Península.
  - Coll, C., Martín, E., Mauri, T., Miras, M., Onrubia, J., Solé, I., et al. (1993). El constructivismo en el aula.. Barcelona: Graó.
  - Domenech, J. y Guerrero, J. (2005). Miradas a la educación que queremos. Barcelona: Graó.
  - Edwards, D., y Mercer, N. (1988). El conocimiento compartido: el desarrollo de la comprensión en el aula.. Barcelona: Paidós.
  - Esteve, O., Mellef, K. y Ansina, A. (2010). Creando mi profesión. Una propuesta para el desarrollo profesional del profesorado. . Barcelona: Octaedro.
  - Garcia Aretio, L. (2009). Claves para la educación: actores, agentes y escenarios en la sociedad actual. . Madrid: UNED
  - Fernández Enguita, M. (1999). La profesión docente y la comunidad escolar: crónica de un desencuentro.. Madrid: Morata.
  - Fernández Enguita, M. (2001). Educar en tiempos inciertos. . Madrid: Morata.
  - Fernández Pérez, M. (1994). Las tareas de la profesión de enseñar. . Madrid: SXXI
  - Hargreaves, A. (1996). Profesorado, cultura y postmodernidad (cambian los tiempos, cambia el profesorado). . Madrid: Morata.
  - Hargreaves, A. (2003). Enseñar en la sociedad del conocimiento. . Barcelona: Octaedro.
  - Mañu Noain, J. (2010). Docentes competentes. Por una educación de calidad.. Madrid: Narcea.
- Esta bibliografía complementarase en función da materia curricular na que o alumno/a focalice o seu prácticum e a súa investigación.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías